

GENERALFORSAMLING 2012

Middelfart, den 20. april 2012.

Formandens/bestyrelsens ÅRSBERETNING 2012.

På sidste års generalforsamling (2011) blev årsberetningen indledt med følgende overvejelser:

”Det er ingen hemmelighed, at ”Landsbyerne i Danmark” har frygtet, at kommunalreformen i 2007, med 98 storkommuner og kun ca. 2000 folkevalgte, ”ville tage livet” af mange af vore landsbysamfund.

At den kommunale og politiske centralisering ville gøre afstanden mellem borger og politiker faretruende stor og medføre en bølge af skolenedlæggelser, nedlæggelser af børnehaver, foreninger, forsamlingshuse, arbejdspladser, hindre bosætning, skabe fraflytning fra land til by m. v.

Derfor opfordrede ”Landsbyerne i Danmark”, så snart storkommunerne var en realitet, landsbysamfundene til hurtigst muligt at oprette lokalråd, landsbyråd, beboerforeninger, borgerforeninger osv. Denne gang skulle kommunalreformen ikke, som det skete med kommunalreformen i 1970, tage landsbysamfundene på sengen” (citat slut).

Her seks år efter kommunalreform i 2007 kan vi med stor tilfredshed konstatere, at opfordringen til landsbysamfundene om at organisere sig er blevet hørt og fulgt. I næsten alle landsbysamfund er der i dag en beboerforening eller et lokalråd, der kan forsvare lokalsamfundet og give landsbybeboerne og ildsjælene ny optimisme.

Vi kan også glæde os over, at der i dag er en voksende folkelig og politisk forståelse for at bevare landsbysamfundene, udkantsdanmark, livet på landet. Der er derfor håb om, at kommunalreformen i 2007 ikke vil betyde den landsbyafvikling, vi havde frygtet. Men meget skal gøres, særlig på det lovmæssige område, f. eks. en liberalisering af planloven.

Landsbyskolerne skal bevares.

Det er afgørende for et landsbysamfund, at der er en landsbyskole. Nedlægges landsbyskolen flytter børnefamilierne fra lokalområdet og nye familier bosætter sig ikke. Derfor er det en ulykke, at kommunerne fortsat vil nedlægge landsbyskoler.

Det forlyder, at 231 folkeskoler, set over en toårig periode, vil være lukket, når næste skoleår begynder til august. Kommunerne regner med at kunne spare knap 700 millioner kroner.

Men er skolen først væk, smuldrer landsbysamfundet, og der kommer hurtigt fraflytning, ingen bosætning, faldende huspriser, tomme huse, boligruiner, mistede arbejdspladser, færre skatteindtægter osv.

Derfor må landsbyskolen bevares, gerne som friskole. Kommunalpolitikerne må erkende, at de få millioner kroner, en kommune kan spare ved at nedlægge landsbyskolen, hurtigt er ”spist op” af et landsbysamfund i forfald.

Forsamlingshusene skal bevares.

Intet andet land har som Danmark sine mange forsamlingshuse, bygget og drevet af lokalbefolkningen. I mere end 125 år har forsamlingshusene været landsbysamfundenes dagligstue. De gamle huse har dannet en naturlig ramme om utallige aktiviteter og folkeligt fællesskab.

Men desværre kniber det for flere og flere forsamlingshusbestyrelser at skaffe midler til den nødvendige reovering, så som nyt tag, nye vinduer, nyt køkken, bedre sanitære forhold osv. Resultatet er, at 50 af vore ca. 1300 forsamlingshuse i løbet af de sidste 10 år har måttet dreje nøglen.

For at vende denne tragiske udvikling har ”Landsbyerne i Danmark” og ”Danmarks Forsamlingshuse” foreslået, at vore hæderkronede forsamlingshuse kommer på finansloven og optages på den kulturelle kanon.

For at hjælpe forsamlingshusene er der nedsat et forsamlingshusudvalg bestående af de to landsforeninger, ”Fynske Forsamlingshuse”, Johnny Wøllekær, Odense Stadsarkiv, Peter Larsen, Svendborg Kommune, Johannes Nørgaard Frandsen, SDU og Lasse og Mathilde, den folkelige kultur.

Udvalget har drøftet forsamlingshusenes situation med fhv. kulturminister Brian Mikkelsen. Kulturministeriet har økonomisk støttet udarbejdelsen af en ”Forsamlingshusreddegørelse”. Redegørelsen bliver udarbejdet af Johnny Wøllekær og Johannes Nørgaard Frandsen. Redegørelsen skulle være færdig til maj 2012.

Planloven afvikler landsbyerne.

For fyrré år siden, da velfærdssamfundet stod for døren, var politikerne på Christiansborg af den opfattelse, at et velfærdssamfund kun kunne skabes i bysamfund, hvor folk boede tæt. Ikke på landet med en spredt bebyggelse.

Derfor fik vi, sammen med kommunalreformen i 1970, by- og landzonenloven. Med zonenloven (i dag planloven) blev Danmark opdelt i landzone, byzone og sommerhusområder.

Landzonen var en afviklingszone, der skulle sikre afvandring fra land til by. Derfor måtte der i landzonen ikke bygges huse, og der måtte ikke være håndværk og småindustri. Kun landbrug, skovbrug og fiskeri var tilladt. Tre erhverv, der rationaliserede og mekaniserede med tab af tusinder af arbejdspladser til følge.

Byzonen var en udviklingszone, hvor al udvikling skulle ske. f. eks. bosætning i parcelhuskvarterer og håndværk og industri på byernes industrigrunde. Det var også i byerne den store skole, idrætshaller, sportsanlæg, børnehaver, fritidshjem, butikker, apotek, bibliotek, posthus, sociale boliger, ældreboliger m. v. skulle være.

Iværksættere skal tilbage til landsbysamfundene.

Men planloven har ikke alene lammet landsbysamfundene, men har også givet Danmark iværksættere en europæisk bundplacering. Det er ganske enkelt, for mange iværksættere, for dyrt at blive selvstændig i Danmark. Først skal familien have en bolig i et parcelhuskvarter, så skal der købes en industrigrund af kommunen, bygges en hal, installeres inventar og faciliteter, og så har banken sagt stop.

Anderledes økonomisk overkommeligt ville det være for en iværksætter at etablere sig på landet, f. eks. i et nedlagt landbrug med familien boende i stuehuset og med de tomme bygninger som værksted og lager (det vurderes, at 40 til 50 tusinde tomme landbrugsbygninger kan anvendes).

Men får iværksætteren, håndværk og småindustri (industriens husmænd) på landet succes og har brug for at udvide, siger planloven stop, og henviser til byens industri-kvarter. Ikke så sært, at Danmark har en af Europas laveste iværksætterprocenter.

Landsbysamfundene trues af forfald.

Danmark har i dag mere end 100.000 tomme landbrugsbygninger og næsten 10.000 boligruiner. For hver dag, der går, bliver der flere og flere tomme bygninger og flere og flere ruiner. Landsbysamfundene trues af forfald. Derfor må der gøres noget. Som en begyndelse har Folketinget afsat 250 millioner kroner til nedrivning i landzonen af tomme bygninger og ruiner. Det er kommunerne, der har ansvaret for nedrivningen.

Det skønnes, at det vil koste knap 8 milliarder kroner at få de tomme landbrugsbygninger og boligruinerne revet ned og kørt på en kontrolleret lodseplads.

Men mange af nedrivningsmaterialerne kan genbruges, og bør slet ikke komme på en kontrolleret losseplads. Derfor skal det være nedrivningsfirmaer, der fjerner boligruinerne og de dårligste af de tomme landbrugsbygninger. Genbruges materialerne kan prisen for nedrivningen halveres.

Nedrivningsomkostningerne kan yderligere reduceres, hvis kommunerne, på de tomme grunde, ville give en byggetilladelse til en ny bolig, ferieboliger eller en håndværksvirksomhed. Genbruges de tomme byggegrunde ikke, vil de ligge hen med ukrudt og krat, eller blive inddraget af naboen til have eller mark.

Hurtigt bredbåndsnet til alle.

Landsbysamfundene, landdistrikterne og ø-samfundene, med over en million beboere, må ikke lades i stikken og køres ud på et digitalt sidespor. Hele Danmark må have adgang til højhastighedssamfundet.

Hurtigt bredbåndsnet kan på landet skabe ny bosætning med hjemmearbejdspladser, nye arbejdspladser i håndværk og småindustri, konsulentfirmaer, højteknologiske virksomheder, telemedicin, fjernundervisning, digital ældrepleje, moderne turisme m. v.

Derfor må alle have hurtigt bredbåndsnet så hurtigt som muligt. Hurtigt bredbåndsnet (fibernet) er lige så vigtigt som el, vand og kloakering.

I indsatsen for hurtigt bredbåndsnet til alle samarbejder ”Landsbyerne i Danmark” med Dansk Energi og chefkonsulent Thomas Woldiderich. Sammen har vi haft møde med fhv. videnskabsminister Charlotte Sahl Madsen. Målet er at få del i de EU-fonde, der er på området. Charlotte Sahl Madsen lovede, at Danmark ville søge, når der næste gang var en mulighed. Ikke som sidst, hvor Danmark undlod at søge. Efterfølgende har vi, for at få en forsøgskommune, haft et positivt møde med Langeland Kommune. ”Landsbyerne i Danmark” er af den opfattelse, at et samfund, hvor alle har hurtigt bredbåndsnet, vil udvikle sig positivt med bosætning, arbejdspladser og folkeligt fællesskab.

Kollektiv trafik er vigtig for landsbyerne.

Med kommunalreformen i 2007 blev statens tilskud til den kollektive bustrafik delt i to puljer. Regionerne fik ca. 800 millioner kroner til den regionale buskørsel, og kommunerne ca. 800 millioner kroner i ekstra bloktilskud til den kommunale buskørsel.

Regionerne skulle køre bustrafikken mellem kommunerne, og kommunerne skulle drive den kollektive bustrafik inden for kommunegrænserne. Der var med kommunalreformen i 2007 ikke blevet afsat yderligere penge til den kollektive bustrafik.

Med to driftsherre (kommuner og regioner) har ”Landsbyerne i Danmark” frygtet for den kollektive trafik på landet. Og det er gået som frygtet, den kollektive trafik på landet bliver dårligere og dårligere.

”Landsbyerne i Danmark” har derfor skrevet til Folketingets politiske partier. I skrivelsen hedder det blandt: ”Er der ikke kollektiv bustrafik på landet, kan borgere uden bil, f. eks. pendlere og ældre medborgere, ikke blive boende eller bosætte sig på landet.

Det samme gælder for familier med uddannelsessøgende unge, hvilket f. eks. vil ramme vore mindre landgymnasier. Ligeledes vil virksomheder og arbejdspladser på landet blive ramt”.

Vi kan ikke undvære den kollektive bustrafik på landet. ”Landsbyerne i Danmark” foreslår derfor en revision af lovgivningen. Vi må tilbage til én driftsherre og flere gennemgående busruter, der også dækker landområderne. Landområderne kan ikke klare sig alene med skolekørsel, hvor busserne kun kører 200 dage om året.

Knallertkørekort til 15-årige.

Folketinget sendte i 2011 et lovforslag om at sænke aldersgrænsen for knallertkørere til høring. ”Landsbyerne i Danmark” svarede blandt andet: ”Knallerten er et godt transportmiddel for tusindvis af unge mennesker, der bor uden for større bysamfund. Hertil kommer, at kollektive trafikordninger på landet langt fra dækker de unges transportbehov til skole, uddannelse, fritidsaktiviteter m. v. Ligeledes er der i store dele af landet så store afstande, at cyklen reelt ikke kan bruges som dagligt transportmiddel. Kører de unge på knallert, kan de på en bekvemmelig måde komme frem til de ønskede mål.

På denne baggrund støtter ”Landsbyerne i Danmark”, at det bliver muligt at køre på lille 30-knallert fra det 15. år (i dag 16 år) og stor 45-knallert fra det 16. år (i dag 18 år). Hermed kommer Danmark på linje med resten af Europa.

I forbindelse med en sådan lovmæssig ændring skal vi naturligvis værne om trafik-sikkerheden. Derfor støtter vi, at der i lovforslaget indarbejdes en markant styrkelse af køreundervisningen. Ligeledes at der lægges op til sanktioner ved ulovlig kørsel på knallert. Lovforslaget er endnu ikke vedtaget.

”Årets Landsby”.

”Årets Landsby” er ”Landsbyerne i Danmarks” kronjuvel. Konkurrencen har været afholdt 17 gange. De 17 vindere er: Hvilsum, Skovlund, Tise, Jordrup, Billum, Svin-dinge, Samsø, Bårse, Filskov, Klejtrup, Korinth, Ballum, Gjøøl, Vejrup, Janderup, Horslunde, Bagenkop.

Temaet for 2011 var: ”Fællesskabets og frivillighedens betydning for et landsbysam-funds overlevelse og trivsel”. 41 landsbyer deltog i konkurrencen: Torup, Kogsbølle, Bohot, Ulbølle, Høve, Tårup, Vindinge, Jordløse, Farre, Klovborg, Bjerreby, Bår-desø, Fjeltstervang, St. Restrup, Bagemkop, Ravsted, Borbjerg, Hesselager, Under-sted, Hemmet, Sjølund, Toksværd, Ørsted, Fåberg, Harndrup, Rudme, Vester Nebel, Vestervig, Kettinge, Gyrstinge, Blære, Hover, Gludsted, Hjarup, Arrild, Branderup, Munke Bjerreby, Stenderup, Krogager, Faster, Døstrup, Sejerslev.

Dommerkomiteen.

Dommerkomiteen bestod af fhv. indenrigsminister Britta Schall Holberg, fhv. borg-mester Lindor Nielsen, Roskilde, viceborgmester i Tønder Peter Christensen, næst-formand i LID Hans Christensen og fhv. bestyrelsesmedlem i LID Ole Lindholdt.

Dommerne havde en svær afgørelse.

De 41 deltagende landsbysamfund var meget kvalificerede, men der skulle jo findes en vinder. Det blev Bagenkop på Langeland. I dommerkomiteens begrundelse sagde Britta Schall Holberg på festdagen lørdag, den 29. oktober blandt andet:

”Bagenkop, med kun 535 beboere, med vand på de tre sider og langt til al ting, burde være i afvikling og forfald. Men Bagenkop er i udvikling. Bagenkop har det som humlebien, der ikke burde kunne flyve, men som gør det alligevel.

Bagenkop har bosætning, nye firmaer og arbejdspladser, en årlig havnefest med 6.000 deltagere, et blomstrende sports- og kulturliv omkring hallen, musik- og kul-turdage, et levende kunstmiljø, aktive børn, aktive ældre med musikklub, motion og sundhed m. v.”.

Også den nyudnævnte landsbyminister Carsten Hansen var kommet til Bagenkop for at fejre Bagenkop som ”Årets Landsby 2011”. Ministeren ønskede i sin tale Bagen-kop til lykke: ”Bagenkop var det gode eksempel, der viser, at det nytter at gøre en indsats”.

Postkassen kan på landet blive ved boligen.

Det kan lyde som den omvendte verden. I byerne skal postkassen ud til offentlig vej. På landet kan postkassen blive ved "ejendommens bygninger". At landbefolkningen kan beholde postkassen ved stuehuset, kan de takke "Landsbyerne i Danmark" for. Forklaringen er, at "Landsbyerne i Danmark" i sit hørings svar til den nye postlov (Folmer førte pennen) anførte følgende:

"For ejendomme beliggende i landzone skal postkassen opstilles ved det naturlige skel til ejendommens bygninger. Afstanden mellem ejendommens bolig og postkassen må højst være 50 meter".

For mange på landet har det i mange år været kutyme, at postkassen stod oppe ved landevejen. Men med den nye postlov kan postkassen komme tilbage til ejendommen. Hermed undgår vi at få amerikanske tilstande med dominerende postkasser langs med vejene. I den forbindelse skal det nævnes, at postkasserne i byerne, helt ude ved vejen/gaden og i alle størrelser og farver, i mange parcelhuskvarterer i dag ikke er noget kønt syn.

Endelig fik vi en landsbyminister.

I mere end 33 år har "Landsbyerne i Danmark" ønsket sig en landsbyminister. Så sent som i 2011 opfordrede vi Folketingets politiske partier til at udnævne en landsbyminister. Vi skrev blandt andet i henvendelsen til partierne: "En minister for Danmarks mange landsbyer, landdistrikter, ø-samfund og udkantsdanmark (med over en million beboere), vil samfundsmæssigt, økonomisk og folkeligt være helt relevant og en god investering".

Og sidst i skrivelsen; "Vi må have en landsbyminister, der kan koordinere lovgivningen og styrke de folkelige kræfter, så der igen kan ske vækst og udvikling i vore landsbysamfund og landdistrikter".

Og endelig lykkedes det. I forbindelse med sidste Folketingsvalg den 15. september 2011 og den efterfølgende regeringsdannelse fik vi en landsbyminister: Carsten Hansen, Minister for By, Bolig og Landdistrikter.

"Landsbyerne i Danmark" ønskede straks den nyudnævnte landsbyminister til lykke og bad i en skrivelse om et møde. Den 9. december 2011 mødtes tre bestyrelsesmedlemmer (Steen, Folmer og Carsten) med Carsten Hansen og 2 embedsmænd i det nyoprettede ministerium, Gammel Mønt nr. 4.

Efter en præsentation af "Landsbyerne i Danmarks" arbejde og indsatsområder slog den nye minister fast, at mange års afvikling skal vendes til udvikling. "Der skal være vækst og udvikling på landet", var ministerens klare holdning.

Carsten Hansen ønskede kommunernes medvirken og havde allerede kontaktet Kommunernes Landsforening. Angående lovgivningen skulle ministerkollegaer inddrages, f. eks. miljøministeren vedrørende planloven.

Andre landsbyemner blev også drøftet, f. eks. bosætning, iværksættere, håndværk og småindustri, flere arbejdspladser, hurtigt bredbåndsnet, hjemmearbejdspladser, tomme landbrugsbygninger, boligruiner, turisme, en landsbyhøring i Folketinget (den sidste var 11. marts 1993) m. v.

Efter mere end en times positiv drøftelse, forlod vi opmuntret og optimistisk ministeriet. Landsbysamfundene havde fået sin minister.

Generalforsamling og tre bestyrelsesmøder.

”Landsbyerne i Danmark” har det sidste år afholdt generalforsamling og tre bestyrelsesmøder. Generalforsamlingen blev afholdt den 28. april 2011 på Karoline i Middelfart. Carsten Abild blev genvalgt til formand. William Jensen, Hans Christensen, Folmer Riis og Palle Frederiksen blev også genvalgt til bestyrelsen. Til Suppleanter blev valgt Steen Kjær Jensen og Ole Lindholdt. Til revisorer blev Hans Erik Hansen og Ole Lindholdt genvalgt.

Der har været bestyrelsesmøde den 24. august 2011. Bestyrelsen valgte Folmer Riis til kasserer. N.H. Carlsen ønskede at blive afløst efter at have været kasserer i over 30 år.

Næste bestyrelsesmøde blev holdt 15. november 2011. Blandt dagsordenpunkterne var velkomst til den nye landsbyminister Carsten Hansen og mødet med ministeren den 9. december 2011.

Det tredje bestyrelsesmøde var den 21. februar 2012. Det blev besluttet, at generalforsamlingen skulle afholdes den 20. april 2012 på Karoline, Middelfart. Bestyrelsesmedlemmer N. H. Carlsen og Sonja Nim er på valg.

Stor travlhed i hverdagen.

Ud over årsberetningens nævnte hovedtemaer er mange andre større og mindre landsbyemner blevet drøftet til bestyrelsesmøderne, til forsamlingshusmøder og på konferencer. F. eks. har ”Landsbyerne i Danmark” i flere år haft et godt og positivt samarbejde med ”Rådet for sikker Trafik”. Naturligt nok, da begge parter har samme store interesse i sikker trafik gennem vore mange stærkt trafikerede landsbyer.

Her sidst samarbejder vi om kampagnen: ”Lav en lokal aktivitet”. Kampagnematerialet fra ”Rådet for sikker Trafik” er på ”Landsbyerne i Danmarks” hjemmeside med overskrifter som: ”Mit hjem – Din Fart.

”Landsbyerne i Danmark” har i 20 år kæmpet for skiltet automatisk hastighedskontrol (stærekasser). Vi har på vegne af landsbyer med store fartproblemer flere gange henvendt os til minister og Folketing for at få opsat stærekasser.

Endelig tyder det på, at Danmark, som andre EU-lande, endelig får skiltet automatisk hastighedskontrol (stærekasser). Nævnes skal det også, at ”Landsbyerne i Danmark” er modstander af de anonyme fotovogne.

Den 19. november modtog ”Landsbyerne i Danmark” en invitation til at deltage i Folketingets ”Udvalget for Landdistrikter og Øers” fem studieture. Udvalget skal besøge Bornholm, Sjælland og Sydhavsøerne, Fyn og Sønderjylland, Vest-, midt- og Østjylland og Nordjylland. Bestyrelsen besluttede at sige mange tak for invitationen. Fem bestyrelsesmedlemmer deltager.

Flere kommuner har planer om at lukke de små valgsteder, hvilket først og fremmest vil ramme forsamlingshusene. Odense kommune vil lukke Allesø Forsamlingshus,

Ravnebjerg Forsamlingshus, Brændekilde Forsamlingshus og Davinde Forsamlingshus.

”Landsbyerne i Danmark” er gået ind i kampen for at bevare forsamlingshusene som valgsteder. I mere end 100 år har forsamlingshusene værnet om folkestyret og nær-demokratiet.

Flere banker og sparekasser har planer om at lukke filialer i flere landsbysamfund. I Middelfart Kommune planlægges at nedlægge fem lokale banker/sparekasser.

”Landsbyerne i Danmark” har efter henvendelse sagt ja til at gå ind i forsvaret for landsbysamfundenes lokale pengeinstitutter.

Med jævne mellemrum får landsforeningen opringninger angående dårlige lånemuligheder på landet. Det er ikke kun i forbindelse med køb af hus på landet, långiverne er tilbageholdende, det er også i forbindelse med renovering af bolig. ”Landsbyerne i Danmark” håber på større forståelse fra långiverne til køb og forskønnelse af boliger på landet.

Tak til bestyrelsen, dommerkomiteen, medlemmerne og pressen.

Det har været et travlt år. Ikke alene har vi haft bestyrelsesmøderne, dommerkomiteen har også haft et stort arbejde med at gennemlæse 41 ansøgere til ”Årets Landsby”. Flere bestyrelsesmedlemmer har været til lokale landsbymøder og har holdt foredrag rundt om i landet. Derfor en stor tak til bestyrelsen, suppleanterne og dommerkomiteen for den store indsats.

Også en stor tak til medlemmerne for de mange henvendelser og for det gode samarbejde. Uden interesserede og aktive medlemmer eksisterede landsbysamfundene og ”Landsbyerne i Danmark” ikke.

”Landsbyerne i Danmark” er meget ofte blevet kontaktet af pressen, og vi har selv flittigt henvendt os til medierne, når der har været aktuelle landsbyemner. En stor tak til pressen for det gode samarbejde.

Foreningens hjemmeside (www.landsbyerne-i-danmark.dk) besøges flittigt, og jeg vil gerne sige en stor tak til Torben Jørgensen for hans store arbejde med at holde hjemmesiden spændende og aktuel.

p. b. v. Carsten Abild (formand)

NB: Støt Landsforeningens arbejde – bliv medlem (enkeltpersoner kr. 100 - foreninger kr. 300) på reg. nr. 0913 (Danske Bank, Tommerup) konto nr. 10228425, (husk navn og adresse).

Skriv venligst din mailadresse, så vi løbende kan orientere om foreningens arbejde, carsten.abild@regionsyddanmark.dk / riis@it.dk.

